

Wymagania na poszczególne oceny *NOWE Słowa na start!*, klasa 7, dostosowane do uszczuplonej podstawy programowej 2024 oraz do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów

Każdy uczeń, który posiada opinię/orzeczenie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach.

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

1. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów

Sprawdzanie osiągnięć uczniów powinno być prowadzone systematycznie.

Podstawą do sprawdzania umiejętności językowych i redakcyjnych uczniów, ich zdolności myślenia, nawyków ortograficznych i interpunkcyjnych są wypracowania, testy, sprawdziany ortograficzne i interpunkcyjne.

Wypracowania należy opatrzyć komentarzem uświadamiającym uczniowi jego osiągnięcia, informującym o zaległościach, ukierunkowującym dalszą pracę.

Kontroli i ocenie podlegają również ustne wypowiedzi uczniów. Oceniając je, należy zwrócić uwagę na formułowanie własnych sądów, poprawność językową, słownictwo, logikę wypowiedzi.

Ponadto kontroli podlega technika czytania, stopień rozumienia czytanego tekstu oraz sposób wygłaszania tekstów z pamięci.

Uczniowie będą oceniani za indywidualną pracę na lekcji oraz za pracę w parach lub grupach.

Dwa razy w półroczu uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć - nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek, testów z lektur i recytacji. Za każde kolejne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje -2 punkty z zachowania.

2. Punktacja za wykonanie zadań na sprawdzianach i testach

0-30%	31-50%	51-70%	71-90%	91 – 97%	98-100%
niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący

Każdy sprawdzian można poprawić tylko jeden raz. Sprawdziany są poprawiane na prośbę ucznia lub rodziców do 14 dni od daty otrzymania ocenionego sprawdzianu. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika, jeśli jest wyższa od poprzedniej. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma 14 dni, by do niego przystąpić.

3. Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego

1. Uczeń lub jego rodzice ubiegający się o podwyższenie oceny zwracają się z pisemnym wnioskiem (np. za pośrednictwem Librusa) do nauczyciela w terminie 3 dni roboczych od otrzymania informacji o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej.
2. O uzyskanie wyższej o jeden stopień niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej mogą ubiegać się wszyscy uczniowie, o ile spełnią następujące warunki:
  - 1) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie może być niższa niż 80 % (z wyjątkiem długotrwałej choroby ucznia);
  - 2) wszystkie nieobecności na zajęciach z danego przedmiotu muszą być usprawiedliwione;
  - 3) uczeń przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela sprawdzianów lub popraw.
3. Uczeń spełniający wszystkie warunki przystępuje do sprawdzianu (lub innej formy, którą wyznaczy nauczyciel) obejmującego materiał określony w wymaganiach edukacyjnych na ocenę, o którą się ubiega.
4. W przypadku niespełnienia któregoś z warunków, o których mowa w pkt 3 wniosek ucznia zostaje odrzucony, a nauczyciel informuje o tym ucznia lub jego rodziców.
5. Termin sprawdzianu, który powinien się odbyć najpóźniej na 3 dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej, ustala nauczyciel.
6. Podwyższenie przewidywanej oceny rocznej może nastąpić w przypadku, gdy ze sprawdzianu przygotowanego przez nauczyciela uczeń uzyskał minimum 80% punktów.

Dostosowania dla ucznia niesłyszącego lub słabosłyszącego:

- Posadzenie ucznia w takim miejscu, które zapewni dobry odbiór informacji zapisanych na tablicy;
- Mówienie do ucznia w sposób wyraźny, używanie normalnego głosu i intonacji;
- Zadbanie o spokój i ciszę w klasie;
- W czasie lekcji wskazane jest używanie zróżnicowanych środków dydaktycznych pozwalających na odbiór treści jak największą liczbą kanałów percepcyjnych (plansze, zdjęcia, mapy, schematy, modele, filmy, wykresy itp.);
- Wyjaśnianie pojęć nieznanymi, abstrakcyjnymi;
- Stopniowanie trudności i wydłużanie czasu pracy;
- Pomoc w analizie i interpretacji treści tekstów, ukierunkowana praca z tekstem (zwrócenie uwagi na związki przyczynowo – skutkowe i czasowo – przestrzenne);
- Pomoc w formułowaniu odpowiedzi;
- Pomoc uczniowi w dokonywaniu selekcji materiału – wskazanie informacji istotnych z punktu widzenia zrozumienia i opanowania materiału;
- Sprawdzanie wiadomości częściej i z mniejszych partii materiału;
- Powtarzanie kluczowych informacji z lekcji;
- Przy ocenie prac pisemnych nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;
- Szczególnie doceniać aktywność ucznia, jego wkład pracy, a także stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Dostosowania dla ucznia z zespołem Aspergera:

- Dostosowanie wymagań do możliwości percepcyjnych ucznia;
- Formułowanie krótkich, prostych poleceń;
- W związku z trudnościami w generalizowaniu i uogólnianiu – unikanie metafor, skrótów myślowych, dokładne i precyzyjne formułowanie oczekiwań i ocen;

- Zwracanie uwagi na potrzebę dodatkowego objaśniania pojęć, zjawisk, zwrotów potocznych, przysłów i upewnianie się, czy uczeń dobrze zrozumiał ich znaczenie;
- Ćwiczenie umiejętności rozumienia tekstu czytanego;
- Pomoc w dokonywaniu selekcji materiału;
- Wydłużenie czasu pracy;
- Powtarzanie poleceń/zapisywanie na tablicy (lub w zeszycie);
- Zapewnienie miejsca w klasie, które umożliwi monitorowanie i wspieranie w wykonywaniu poleceń nauczyciela;
- Dbanie o atmosferę spokojnej pracy;
- Korygowanie niewłaściwych społecznie i kulturowo zachowań poprzez wprowadzenie jasnych zasad;
- Dbanie o integrację ucznia z grupą rówieśniczą, angażowanie w wydarzenia klasowe i szkolne, unikanie jakichkolwiek form izolowania ucznia od innych, zachęcanie do podejmowania pracy w grupie;
- Uwzględnianie, że uczeń z zespołem Aspergera ma ograniczoną podzielność uwagi – formułowanie jednego zadania do wykonania;
- Stosowanie pozytywnych wzmocnień i zachęt.

Dostosowania dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego oraz zindywidualizowanej ścieżki kształcenia:

- W przypadku dłuższej nieobecności umożliwienie zaliczenia materiału w dodatkowych terminach;
- Uwzględnianie w procesie dydaktycznym zmiennego samopoczucia i sprawności psychofizycznej ucznia. W okresie zaostrzenia choroby nie obciążać ucznia dodatkowymi stresami (testami, klasówkami), zmniejszać stopień trudności zadań; wiadomości sprawdzać raczej w okresach poprawy stanu zdrowia i samopoczucia,
- Stosowanie wzmocnień pozytywnych (pochwały, nagrody);
- Stwarzanie atmosfery akceptacji i życzliwości;
- Wspieranie i umożliwianie uczniowi nawiązywania kontaktów społecznych.

Dostosowania dla ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysgrafia, dysortografia, dysleksja, dyskalkulia):

- Wydłużanie czasu na czytanie tekstów, poleceń i instrukcji szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów;
- Ocenianie prac pisemnych pod kątem wartości merytorycznej, znajomości problemu, a nie poprawności ortograficznej;
- Czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań należy rozłożyć w czasie – uwzględniać trudności w rozumieniu treści;
- W przypadku ucznia z dysgrafią akceptowanie pisma drukowanego, ewentualne pisanie literami drukowanymi, nie należy oceniać estetyki pisma;
- Przy sprawdzaniu pojęć i definicji stosowanie pytań dodatkowych;
- Ograniczanie czytania na forum klasy;
- Umożliwienie pracy ze słownikiem ortograficznym;
- Wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych.

Dostosowania dla ucznia znajdującego się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej:

- Umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie;
- Rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie;
- Uwzględnienie problemów ucznia w odniesieniu do zachowania się na lekcji;
- Unikanie krępujących, osobistych pytań wynikających z tematu lekcji;
- Zadbanie o rozwój sfery emocjonalnej ucznia;
- Stosowanie wzmocnień pozytywnych;
- Pozwalanie na pracę we własnym tempie;
- Okresowe wydłużanie czasu potrzebnego na pisanie sprawdzianów i kartkówek;
- Indywidualizowanie pracy lekcyjnej;
- Zapewnienie w klasie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji;
- Korzystanie z gotowych pomocy dydaktycznych;
- Wspieranie w sytuacjach trudności z koncentracją uwagi;

- Wydawanie krótkich poleceń;
- Zadawanie pytań pomocniczych;
- Udzielanie pomocy w selekcji materiału do nauki;
- W czasie lekcji upewnianie się, czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń.

Dostosowania dla ucznia z chorobą przewlekłą:

- Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego;
- Pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności;
- Budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji klasowych;
- Motywowanie do kontaktów, aktywności i współdziałania z innymi;
- Rozwijanie zainteresowań, samodzielności;
- Dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów;
- Umożliwienie korzystania przez ucznia na lekcji ze sprzętu medycznego i leków zgodnie z zaleceniem lekarza;
- Dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z wymogami lekarza;
- W przypadku dłuższej nieobecności umożliwienie zaliczenia materiału w dodatkowych terminach;
- Unikanie gwałtownych zmian w codziennych czynnościach;
- Uwzględnianie w procesie dydaktycznym zmiennego samopoczucia i sprawności psychofizycznej ucznia;
- Pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce, w formie pomocy koleżeńskiej lub w ramach konsultacji;
- W okresie zaostrzenia choroby nie obciążać ucznia dodatkowymi stresami (testami, klasówkami), zmniejszać stopień trudności zadań; wiadomości sprawdzać raczej w okresach poprawy stanu zdrowia i samopoczucia.

Dostosowania dla ucznia z zaburzeniami zachowania i emocji:

- Unikanie uwag krytycznych – zwłaszcza na forum klasy;
- Pomoc w odbudowaniu u ucznia poczucia większej sprawczości, samodzielności, bycia bardziej efektywnym w sytuacjach wymagających większej aktywności poznawczej;

- Gratyfikowanie i docenianie wykazywanej przez ucznia obowiązkowości, prawidłowej postawy szkolnej;
- Wskazywanie na osiągnięte sukcesy;
- Dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- Mobilizowanie do kończenia rozpoczętej pracy;
- Minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy i umiejętności;
- Ograniczenie liczby zadań na sprawdzianach lub przydzielenie większej ilości czasu na ich wykonanie;
- Częste utrwalanie nowych treści;
- Dawanie więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi i na wykonanie wyznaczonych zadań;
- Kierowanie odpowiedziami ucznia poprzez pomocnicze pytania;
- Podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu;
- Unikanie pytań problemowych, przekrojowych;
- Wyrabianie samodzielności myślenia i działania.

Dostosowania dla ucznia mającego wolne tempo pracy oraz trudności w koncentracji uwagi:

- Ograniczenie liczby zadań na sprawdzianach lub przydzielanie większej ilości czasu na ich wykonanie;
- Pozostawienie większej ilości czasu na utrwalenie materiału;
- Dawanie więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi i na wykonanie wyznaczonych zadań;
- Kierowanie odpowiedziami ucznia poprzez pomocnicze pytania;
- Podawanie polecenia w prostszej formie, unikanie trudnych i abstrakcyjnych pojęć, pytań problemowych i przekrojowych;
- Częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu;
- Posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- Wyrabianie samodzielności myślenia i działania;
- Zwracanie uwagi na potrzebę dodatkowego objaśnienia pojęć, zjawisk, zwrotów potocznych, przysłów i upewnianie się, czy uczeń dobrze zrozumiał ich znaczenie;

- Pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce w formie pomocy koleżeńskiej lub w ramach konsultacji;
- Pomoc uczniowi w dokonywaniu selekcji materiału – wskazanie informacji istotnych z punktu widzenia zrozumienia i opanowania materiału;
- Sprawdzanie wiadomości częściowej i z mniejszych partii materiału, powtarzanie kluczowych informacji z lekcji.

Dostosowania dla ucznia z zaniedbaniami środowiskowymi związanymi z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny:

- Pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce w formie pomocy koleżeńskiej lub w ramach konsultacji;
- Sprawdzanie wiadomości częściowej i z mniejszych partii materiału;
- Powtarzanie kluczowych informacji z lekcji;
- Pomoc uczniowi w dokonywaniu selekcji materiału – wskazanie informacji istotnych z punktu widzenia zrozumienia i opanowania materiału;
- Pozytywne motywowanie do pracy nad przezwyciężaniem istniejących trudności;
- Stopniowanie sytuacji zadaniowych, aby uczeń mógł odnieść sukces;
- Stosowanie wzmacnień pozytywnych;
- W czasie lekcji upewnianie się, czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń;
- Ukierunkowywanie na właściwą odpowiedź poprzez zadawanie pytań pomocniczych, naprowadzanie na prawidłowe rozwiązanie;
- Częste utrwalanie zdobytej wiedzy i umiejętności;
- Ocenianie za wkład pracy w wykonanie zadania;
- Upewnianie się, czy uczeń dokończył rozpoczęte na lekcji zadanie do czasu wypracowania u niego takiego nawyku.

Dostosowania dla ucznia cudzoziemca:

- Umożliwienie korzystania podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego;
- Formułowanie poleceń, pytań, instrukcji w sposób prosty, jasny, dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego;
- Udzielanie informacji zwrotnej podczas lekcji;
- Stosowanie bogatego materiału ikonograficznego (zdjęcia, mapy, wykresy, schematy) przy wyjaśnianiu zagadnień tematycznych;

- Rozwijanie i doskonalenie sprawności mówienia i pisanania;
- Monitorowanie pracy ucznia i jego postępów;
- Włączanie ucznia cudzoziemca w pracę zespołową;
- Akceptowanie każdej formy wypowiedzi świadczącej o zrozumieniu zagadnienia (nawet jednowyrazowej czy błędnej gramatycznie);
- Pozostawienie większej ilości czasu na utrwalenie materiału;
- Umożliwienie zaliczania materiału w późniejszym terminie lub rozłożenie go na mniejsze partie;
- Dawanie więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi i na wykonanie wyznaczonych zadań;
- Ograniczenie liczby zadań na sprawdzianach lub przydzielanie większej ilości czasu na ich wykonanie;
- Kierowanie odpowiedziami ucznia poprzez pomocnicze pytania;
- W ocenianiu wypowiedzi pisemnych zwrócić uwagę na komunikatywność.

Dostosowania dla ucznia szczególnie uzdolnionego:

- Przygotowywanie dodatkowych, bardziej złożonych, twórczych zadań i ćwiczeń;
- Powierzanie odpowiedzialnych ról na forum klasy i szkoły;
- Tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji;
- Stymulowanie samokształcenia, inspirowanie do pracy własnej;
- Zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, turniejach itp.
- Popularyzowanie osiągnięć pracy ucznia (fotografowanie, opisywanie, archiwizacja, opowiadanie o swojej pasji innym);
- Motywowanie i wspieranie rozwoju emocjonalno – społecznego;
- Poważne i życzliwe traktowanie pomysłów i prac ucznia;
- Wskazywanie kierunków rozwoju, podjęcie współpracy z rodzicami oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci zdolnych.

Wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Lidii Banczerz, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 7. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Uczeń nie spełnia wymagań koniecznych i nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadania o elementarnym stopniu trudności.

1. Nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych w wymaganiach koniecznych.
2. Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu pozwalającym mu na zrozumienie czytanego tekstu.
3. Jego wypowiedzi są niepoprawne pod względem językowym i rzeczowym.
4. Nie zna treści obowiązkowych lektur.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami

					kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymałość	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisaney historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
5. Niezlomność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
6. Pokora	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu

					syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny charakter	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postawę Korneliusza Knota 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	,
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych • zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej • stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	,
12. i 13. Odmienne i nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne i nieodmienne części mowy • scharakteryzować odmienne i nieodmienne 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać części mowy występujące w tekście • określić formy odmiennych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników • użyć czasowników we właściwych formach 	<ul style="list-style-type: none"> • użyć w zdaniach właściwych spójników 	

	części mowy	• uzupełnić tekst właściwymi przyimkami	• przeredagować zdania, używając właściwych zaimków		
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie • wymienić wyjątki od obowiązujących reguł	• uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i>	• wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów	• zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i>	
15. Imiesłowy przymiotnikowe	• zdefiniować imiesłowy • zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne • omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych	• wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście	• wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi	• przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe	
16. Imiesłowy przysłówkowe	• zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie • omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych	• wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście	• wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi	• przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	• wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	• zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	• utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	• zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność</i> , <i>sztuka antyczna</i> , <i>mit</i> ,	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>przypowieść (parabola), symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>				
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności • określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	

<p>23. Pół żartem, pół serio</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
<p>24. Na scenie życia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
<p>25. Wartość zdrowia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
<p>26. i 27. Przepis na szczęście</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
<p>28. Być szczęśliwym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosa

		<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wiersz na części tematyczne 	<p>poetę</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
<p>29. Wiejska sielanka</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego humanizmu
<p>30. Radość życia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
<p>31. Stara bieda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
<p>32. i 33. Wobec śmierci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresatów utworu 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata

(lektura obowiązkowa)		<p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p>wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze</p> <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<p>puencie utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka <p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	<p>bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego</p>
34. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
35. Przeżywanie straty	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
36. Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
37. Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum

			których ocenia się obraz		
38. Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaje podanych archaizmów określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z archaizmami 	
39. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główne części zdania i je nazwać wskazać zdania bezpodmiotowe wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
40. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi odróżnić zdanie od równoważnika zdania rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	
41. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
42. Pisownia wyrazów wielką i małą	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w 	

literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	małej litery	<p>przykładów</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	samodzielnie zredagowanym tekście	
43. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>renesans</i>, <i>sztuka renesansu</i>, <i>fraszka</i>, <i>tren</i>, <i>pieśń</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>malarstwo</i>, <i>opis dzieła sztuki</i>, <i>archaizmy</i>, <i>wypowiedzenia</i>, <i>zdanie pojedyncze</i>, <i>zdanie złożone współrzędnie</i>, <i>zdanie złożone podrzędnie</i>, <i>równoważnik zdania</i>, <i>części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
44. Relacje międzyludzkie	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
45. Porozumienie	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera tekstu przedstawić opinie Marka o rodzicach 	<ul style="list-style-type: none"> porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy rozmowy ojca z synem dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych

			Marka		
46. Trudy wychowania (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
47. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu brakowało • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a
48. Przemiana bohatera pod wpływem świąt (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia • opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • określić stosunek Ebenezera Scrooge’a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • nazwać emocje 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał • opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej

		<p>towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha 	<p>przemianę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens 		
<p>49. i 50. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania • opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> • przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge'a, w której przekonuje on duchy święt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa • przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
<p>51. Podróż w czasy oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybraną postać oświecenia
<p>52. i 53. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść poznanych bajek 	<p>utworach</p>	<p>poznanych bajek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<p>Krasickiego</p>
<p>54. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>55. Przemijanie (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
<p>56. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

				przynosi szczęście i cierpienie?"	
57. i 58 Mały Książę jako baśń i przypowieść (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
59. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu... (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestróg, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a
60.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na

Wyobcowanie		tytułową bohaterkę utworu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stan psychiczny bohaterki 	fragment	temat możliwości poznania samego siebie
61. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne typy argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	
62. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżnić najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
63. i 64. Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe • wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować pytania do zdań podrzędnych • określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relację zdań na wykresie 	
65. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania • poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach • wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relację zdań na wykresie • przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	

66. Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	
67. Jak napisać streszczenie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia • wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym streszczeniu • przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	
68. Zasady cytowania tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady cytowania tekstów • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	
69. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>argumentacyjnym</i>				
70. Człowieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać gesty namalowanych postaci omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
71. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
72. Podróż w czasy romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe romantyzmu przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
73. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
74. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo omówić sposób wywołania zjawy ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcję Guślarza na widok upiora wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne 	<ul style="list-style-type: none"> zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” stworzyć uniwersalny kodeks postępowania napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym 	<ul style="list-style-type: none"> podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina

		odpowiednim przykładem z opowieści ptaków	odpowiedniki • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy	przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy	nie pozostaje bez kary
75. i 76. Obrzęd dziadów w dramacie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi
77. Romantyczny dramat pełen zagadek (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów cz. II</i> • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów cz. II</i> na scenie i oddanie atmosfery dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom terażniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
78. i 79. Wyobraźnia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu 	<p>w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu 	<p>utworze</p>		
80. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
81. Miłość w obliczu śmierci	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
82. Wyzwania (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
83. i 84. Jak napisać rozprawkę?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł

		tezy			
85. Budowa słotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach 	
86. Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
87. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	
88. Wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do jednej rodziny wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć rodzinę wyrazów 	
89. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	

			kłopotliwych liter		
90. Wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyraz złożony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wyrazami złożonymi 	
91. Pisownia przymiotników złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych 	
92. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
93. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu

94. Pokusa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
95. Altruizm	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieczorek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa kluczowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu
96. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z sióstr jest miłość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słów i postępowania obu sióstr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?“, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
97.	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat fantastyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dramatu, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać po jednym 	<ul style="list-style-type: none"> • ustosunkować się do

<p>Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>przedstawiony w dramacie</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<p>które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zgrupować informacje na temat dramatu romantycznego udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<p>rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<p>przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<p>stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia</p> <ul style="list-style-type: none"> wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
<p>98. i 99. Dramat o władzy, winie i karze</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> zestawić biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
<p>100. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>101.</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> opracować profil hejtera 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości

Mowa nienawiści		na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu	śródtytułów	u podstaw nietolerancję i ksenofobię	przeciwdziałania mowie nienawiści
102. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	
103. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
104. Jak przygotować przemówienie?	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie 	
105. Treść i zakres znaczeniowy	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym 	

wyrazu	wyrazu	ich treści	zakresie znaczeniowym	zakresie znaczeniowym	
		<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 			
106. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
107. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	
108. Rozbieżności między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	
109. Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	

i uzupełnienie wiadomości			wyrazów		
110. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
111. Konflikty	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów

			postaci		
112. Sens wojny	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke'a i pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury
113. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
114. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć ślubny wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech

	<p>sprzeczności</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 			<p>Fredry i współcześnie</p> <ul style="list-style-type: none"> napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” 	
<p>115. i 116. <i>Zemsta</i> – komedia o polskim społeczeństwie</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu wyjaśnić sens motto utworu dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
<p>117. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>118. Konfrontacja</p> <p>(lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Alicję omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
<p>119.</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relacje 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metafory 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na

Prostota		międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości	zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu	wiersza	temat znaczenia i funkcji prostoty
120. Jak napisać recenzję?	• wymienić elementy recenzji	• odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	• stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji	• napisać recenzję wybranego filmu	
121. Różne odmiany polszczyzny	• wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej	• przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu	• wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu	• dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej	
122. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	• wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu	• tłumaczyć, czym są profesjonalizmy	• rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy	• przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym	
123. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm, różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy,</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, recenzja</i>				
--	--	--	--	--	--